

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเอง และเปรียบเทียบความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวชที่ได้เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง กับผู้ป่วยจิตเวชที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 คน หรือ 18 คู่

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ข้อมูลความสามารถในการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์แทนค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

P หมายถึง ระดับความมีนัยสำคัญ

t หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูลแต่ละกลุ่ม

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
 ตารางที่ 4 จำนวนของผู้ป่วยจิตเวช กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาสูงสุด

สถานภาพ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
เพศ		
ชาย	9	9
หญิง	9	9
อายุ		
20 - 29 ปี	8	8
30 - 39 ปี	9	9
40 - 49 ปี	1	1
สถานภาพสมรส		
โสด	4	4
คู่	11	11
หม้าย	3	3
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	4	4
มัธยมศึกษา	11	11
อาชีวศึกษา	2	2
อุดมศึกษา	1	1

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่ากัน และมีจำนวนเท่ากันทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้ป่วยจิตเวชที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี มีมากที่สุด คือ มีจำนวน 9 คน สถานภาพสมรสคู่มีมากที่สุด คือ มีจำนวน 11 คน และระดับการศึกษาสูงสุดมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คือ มีจำนวน 11 คน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบด้วยเพศชายและเพศหญิง อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาสูงสุด มีจำนวนเท่ากัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลความสามารถในการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง
 ตารางที่ 5 จำนวนของผู้ป่วยจิตเวช กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง
 จำแนกตามระดับความสามารถในการดูแลตนเอง

ช่วงคะแนน	ระดับ	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
		จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
กลุ่มทดลอง			
206 - 245	มากที่สุด	0	9
167 - 205	มาก	1	9
128 - 166	ปานกลาง	14	0
89 - 127	น้อย	3	0
49 - 88	น้อยที่สุด	0	0
กลุ่มควบคุม			
206 - 245	มากที่สุด	0	0
167 - 205	มาก	1	1
128 - 166	ปานกลาง	14	14
89 - 127	น้อย	3	3
49 - 88	น้อยที่สุด	0	0

จากตาราง พบว่า กลุ่มทดลองก่อนการเข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง ผู้ป่วยจิตเวชส่วนใหญ่มีความสามารถในการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง คือ จำนวน 14 คน รองลงมาคืออยู่ในระดับน้อย คือ จำนวน 3 คน และภายหลังการเข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง ผู้ป่วยจิตเวชมีความสามารถในการดูแลตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน และระดับมาก จำนวน 9 คน

สำหรับกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองผู้ป่วยจิตเวชส่วนใหญ่มีความสามารถในการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง คือ จำนวน 14 คน รองลงมาคืออยู่ในระดับน้อยจำนวน 3 คน และภายหลังการทดลองผู้ป่วยจิตเวชมีความสามารถในการดูแลตนเองอยู่ในระดับเท่ากับก่อนการทดลอง คือ อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 14 คน อยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 คน

- ตอนที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง
- ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวช ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ความสามารถในการดูแลตนเอง	คะแนน เต็ม	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านสุขอนามัยส่วนตัว	95	50.39	8.62	51.11	8.33	0.26
ด้านสุขภาพจิต	150	91.94	15.54	91.94	15.70	0.00
รวม	245	143.11	15.50	143.88	14.76	0.15

จากตาราง เมื่อพิจารณาความสามารถในการดูแลตนเองรายด้านพบว่า คะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขอนามัยส่วนตัวก่อนการทดลองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนในด้านสุขอนามัยส่วนตัวของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองเท่ากับ 50.39 ในผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากับ 51.11 ส่วนด้านสุขภาพจิต คะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตก่อนการทดลองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากัน คือ 91.94

และเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า คะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองก่อนการทดลองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองมีค่าเท่ากับ 143.11 ในผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 143.88

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวช
กลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถในการดูแลตนเอง	คะแนน เต็ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านสุขอนามัยส่วนตัว	95	50.39	8.62	78.33	8.67	18.79*
ด้านสุขภาพจิต	150	91.94	15.54	122.83	14.31	18.49*
รวม	245	143.11	15.50	201.17	16.20	26.87*

*P < .05

Matched pair t-dependent

จากตาราง เมื่อพิจารณาความสามารถในการดูแลตนเองรายด้าน พบว่า คะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขอนามัยส่วนตัว ของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนในด้านสุขอนามัยส่วนตัว เท่ากับ 50.39 หลังการทดลองมีค่าเท่ากับ 78.33 ส่วนด้านสุขภาพจิต คะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนในด้านสุขภาพจิตเท่ากับ 91.94 หลังการทดลองมีค่าเท่ากับ 122.83

และเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้ป่วยจิตเวชที่เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองก่อนการทดลองมีค่าเท่ากับ 143.11 และหลังการทดลองมีค่าเท่ากับ 201.17

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวช
กลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถในการดูแลตนเอง	คะแนน เต็ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านสุขอนามัยส่วนตัว	95	51.11	8.33	54.56	8.97	6.01*
ด้านสุขภาพจิต	150	91.94	15.70	89.39	14.62	5.48*
รวม	245	143.89	14.76	143.94	14.77	0.10

*P < .05

Matched pair t-dependent

จากตาราง เมื่อพิจารณาความสามารถในการดูแลตนเองโดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองมีค่าเท่ากับ 143.89 และหลังการทดลองมีค่าเท่ากับ 143.94

แต่เมื่อพิจารณาความสามารถในการดูแลตนเองรายด้าน พบว่า คะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขอนามัยส่วนตัวของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขอนามัยส่วนตัวหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง คือ ก่อนการทดลองมีค่าเท่ากับ 51.11 หลังการทดลองมีค่าเท่ากับ 54.56 ส่วนด้านสุขภาพจิตคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตหลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลอง คือ ก่อนการทดลองมีค่าเท่ากับ 91.94 หลังการทดลองมีค่าเท่ากับ 89.39

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวช หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ความสามารถในการดูแลตนเอง	คะแนน เต็ม	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านสุขอนามัยส่วนตัว	95	78.33	8.67	54.56	8.97	8.09*
ด้านสุขภาพจิต	150	122.83	14.31	89.39	14.62	6.93*
รวม	245	201.17	16.20	143.94	14.77	11.08*

*P < .05

จากตาราง เมื่อพิจารณาความสามารถในการดูแลตนเองรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขอนามัยส่วนตัวหลังการทดลองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้ป่วยจิตเวชที่เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขอนามัยส่วนตัวสูงกว่าผู้ป่วยจิตเวชที่ไม่ได้เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง คือ หลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขอนามัยส่วนตัวของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองมีค่าเท่ากับ 78.33 ในผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากับ 54.56 และพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตหลังการทดลองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้ป่วยจิตเวชที่เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตสูงกว่าผู้ป่วยจิตเวชที่ไม่ได้เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง คือ หลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองมีค่าเท่ากับ 122.83 ในผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากับ 89.39

และเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองหลังการทดลองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้ป่วยจิตเวชที่เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองสูงกว่าผู้ป่วยจิตเวชที่ไม่ได้เข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเอง คือ หลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มทดลองมีค่าเท่ากับ 201.17 ในผู้ป่วยจิตเวชกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 143.94